

Bruselj, 21. januar 2022
(OR. fr, en)

5400/22

**Medinstitucionalna zadeva:
2021/0396(NLE)**

JAI 57
FREMP 14
COVID-19 12
FRONT 25
MI 39
SAN 32
TRANS 25
IPCR 11
COCON 9

DOPIS O TOČKI POD „A“

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Zadeva:	Usklajevanje v zvezi s COVID-19 Priporočilo Sveta o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila (EU) 2020/1475 – sprejetje

1. Komisija je 25. novembra 2021 predstavila predlog priporočila Sveta o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila (EU) 2020/1475. Istega dne je svoj predlog predstavila tudi na okrogli mizi v okviru enotne ureditve EU za politično odzivanje na krize (IPCR).
2. V okviru IPCR so bila 29. novembra in 2. decembra 2021 izmenjana mnenja o besedilu predloga, delegacije pa so nato predložile pisne pripombe.
3. V okviru IPCR je 6. decembra 2021 potekala razprava o prvem kompromisnem besedilu predsedstva, ki ga je nato 10. decembra 2021 obravnaval še Coreper. Ob tej priložnosti so nekatere delegacije predlagale odložitev sprejetja besedila, da bi lahko upoštevali posledice razvoja različice omikron.

4. Evropski svet je v sklepih z dne 16. decembra 2021 pozval k hitremu sprejetju revidiranega priporočila Sveta o prostem gibanju med državami članicami.

5. V okviru IPCR je 13. januarja 2022 potekala nadaljnja izmenjava mnenj o prvotnem kompromisnem besedilu predsedstva. Predsedstvo je po tej izmenjavi in kot je bilo napovedano na seji Coreperja 14. januarja, 17. januarja 2022 udeležencem v okviru IPCR predložilo novo kompromisno besedilo.

6. Predsedstvo je po seji IPCR 17. januarja 2022 v besedilo osnutka priporočila vneslo manjše število sprememb. Besedilo je bilo 21. januarja 2022 predloženo v odobritev Odboru stalnih predstavnikov.

7. Odbor stalnih predstavnikov je 21. januarja 2022 odobril besedilo predloga priporočila Sveta o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila (EU) 2020/1475 iz priloge k dokumentu 5318/1/22 REV 1. Coreper se je na tej seji dogovoril, da bo Svetu predlagal, naj na eni od prihodnjih sej sprejme besedilo predloga priporočila Sveta, ki je v prilogi k temu dopisu.

Odbor stalnih predstavnikov je poleg tega sklenil naročiti objavo priporočila Sveta v Uradnem listu Evropske unije.

Odbor stalnih predstavnikov se je seznanil z namero avstrijske, madžarske in malteške delegacije, da se pri sprejemanju besedila priporočila v Svetu glasovanja vzdržijo.

Odbor stalnih predstavnikov se je seznanil tudi s pisno izjavo portugalske delegacije, ki se vključi v zapisnik te seje.

8. Glede na navedeno naj Odbor stalnih predstavnikov Svetu priporoči, da sprejme besedilo priporočila Sveta o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila (EU) 2020/1475 iz priloge k temu dopisu.

9. Potem ko bo zakonodajni akt podpisal predsednik Sveta, bo objavljen v Uradnem listu Evropske unije.

Predlog

PRIPOROČILO SVETA

o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila (EU) 2020/1475

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 21(2), člena 168(6) ter prvega in drugega stavka člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Državljanstvo Unije daje vsakemu državljanu Unije pravico do prostega gibanja.
- (2) V skladu s členom 21(1) Pogodbe ima vsak državljan Unije pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s Pogodbama in ukrepi, ki so bili sprejeti za njuno uveljavitev. Ta pravica se uveljavlja na podlagi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES¹. Svobodo gibanja in prebivanja določa tudi člen 45 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Ker se je izkazalo, da je za doseganje cilja iz člena 21 Pogodbe potrebno ukrepanje na ravni Unije, Pogodbi pa ne določata potrebnih pooblastil, lahko Svet sprejme določbe za lažje uresničevanje pravice do prostega gibanja in prebivanja.
- (3) V skladu s členom 168(1) Pogodbe je treba pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Unije zagotavljati visoko raven varovanja zdravja ljudi.

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

- (4) Generalni direktor Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) je 30. januarja 2020 zaradi svetovnega izbruha novega koronavirusa, ki povzroča koronavirusno bolezen 2019 (COVID-19), razglasil izredne razmere svetovnih razsežnosti na področju javnega zdravja. SZO je 11. marca 2020 ocenila, da je COVID-19 mogoče opredeliti kot pandemijo.
- (5) Države članice so za omejitve širjenja virusa sprejele različne ukrepe in nekateri med njimi so vplivali na pravico državljanov Unije do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, na primer omejitve vstopa ali odreditev testiranja na okužbo s SARS-CoV-2 za čezmejne potnike, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja.
- (6) Ker je pandemija COVID-19 povzročila izredne zdravstvene razmere brez primere, je varovanje javnega zdravja postalo najpomembnejša prednostna naloga za Unijo in države članice. Države članice lahko na podlagi varovanja javnega zdravja sprejmejo ukrepe, ki omejujejo prosto gibanje oseb v Uniji. V skladu s členom 168(7) Pogodbe so za opredelitev nacionalnih zdravstvenih politik, vključno z organizacijo in zagotavljanjem zdravstvenih storitev in zdravstvene oskrbe, odgovorne države članice, zato se lahko te politike med državami članicami razlikujejo. Čeprav so za odločanje o najustreznejših ukrepih za varovanje javnega zdravja pristojne države članice, je primerno zagotoviti usklajevanje takih ukrepov, da se zaščiti uveljavljanje pravice do prostega gibanja in prepreči resna čezmejna nevarnost za zdravje, kot je COVID-19.
- (7) Pri sprejemanju in uporabi omejitev prostega gibanja bi morale države članice spoštovati načela prava EU, zlasti načeli sorazmernosti in nediskriminacije. Namen tega priporočila je olajšati usklajeno uporabo teh načel v izrednih razmerah, ki jih je povzročila pandemija COVID-19.
- (8) Enostranski ukrepi na tem področju lahko povzročijo precejšnje motnje, saj se podjetja in državljanji srečujejo s številnimi različnimi in hitro spreminjajočimi se ukrepi. To je še posebej škodljivo glede na to, da je virus že močno prizadel evropsko gospodarstvo.
- (9) Cilj usklajenega pristopa je preprečiti ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah. Zapiranje meja ali vsesplošne prepovedi potovanja, začasna prekinitev letov ter prehajanja meja po kopnem in morju niso upravičeni, saj so bolj ciljno usmerjeni in usklajeni ukrepi, kot so COVID-19 potrdila ali testiranje, dovolj učinkoviti in povzročajo manj motenj. Sistem „zelenih pasov“² naj bi omogočal nemoten pretok prometa, zlasti za zagotavljanje prostega pretoka blaga in storitev, da se preprečijo motnje v dobavni verigi.

² Sporočilo Komisije – Posodobitev zelenih pasov za ohranitev delovanja gospodarstva v času ponovnega izbruha pandemije COVID-19 (COM(2020) 685 final).

- (10) Da bi se zagotovilo večje usklajevanje med državami članicami, je Svet 13. oktobra 2020 sprejel Priporočilo (EU) 2020/1475³. Z navedenim priporočilom je bil določen usklajen pristop glede naslednjih ključnih točk: uporabe skupnih meril in pragov pri odločanju, ali naj se uvedejo omejitve prostega gibanja, kartiranja tveganja za prenos COVID-19 na podlagi dogovorjenih barvnih oznak in usklajenega pristopa k morebitnim ukrepom, ki se lahko ustrezno uporabljajo za osebe, ki potujejo med območji, in so odvisni od stopnje tveganja za prenos na teh območjih. Svet je 1. februarja 2021 sprejel Priporočilo (EU) 2021/119⁴, ki spreminja Priporočilo (EU) 2020/1475 zaradi zelo visoke stopnje prenosa v skupnosti po vsej EU, ki je morebiti povezana s povečano prenosljivostjo novih skrb vzbujajočih različic SARS-CoV-2.
- (11) Evropski parlament in Svet sta 14. junija 2021 sprejela Uredbo (EU) 2021/953 o okviru za izdajanje, preverjanje in priznavanje interoperabilnih potrdil o cepljenju, testu in preboleli bolezni v zvezi s COVID-19 (digitalno COVID potrdilo EU) za olajšanje prostega gibanja med pandemijo COVID-19⁵. Vzpostavljen je bil okvir za lažje uveljavljanje pravice imetnikov digitalnih COVID potrdil EU do prostega gibanja med pandemijo COVID-19. Navedena uredba prispeva tudi k lažji usklajeni postopni odpravi omejitev prostega gibanja, ki so jih v skladu s pravom Unije uvedle države članice za omejitev širjenja SARS-CoV-2.
- (12) Uredba (EU) 2021/953 se je začela uporabljati 1. julija 2021. Od navedenega datuma imajo cepljene, testirane ali prebolele osebe pravico, da po cepljenju, testiranju ali prebolelosti v državi članici pridobijo digitalno COVID potrdilo EU. Da bi kar najbolje izkoristili okvir digitalnega COVID potrdila EU, je Svet 14. junija 2021 sprejel Priporočilo (EU) 2021/961⁶, ki spreminja Priporočilo (EU) 2020/1475.
- (13) Od junija 2021 sta se zgodili dve pomembni spremembi, ki sta vplivali na prosto gibanje znotraj Unije. Prvič, delež cepljenih se je znatno povečal, in sicer je skupni delež oseb, ki so polno cepljene, v celotnem prebivalstvu Unije do 10. januarja 2022⁷ dosegel več kot 68 %, medtem ko je bil ob sprejetju zadnje spremembe Priporočila (EU) 2020/1475 in Uredbe (EU) 2021/953 manjši od 30 %⁸. Po zaslugi trenutno razpoložljivih cepiv proti COVID-19 je tako pred resno boleznijo in smrtjo zaradi COVID-19 bolje zaščiten znatno večji delež prebivalstva. Drugič, uvajanje digitalnega COVID potrdila EU je hitro napredovalo.

³ Priporočilo Sveta (EU) 2020/1475 z dne 13. oktobra 2020 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L 337, 14.10.2020, str. 3).

⁴ Priporočilo Sveta (EU) 2021/119 z dne 1. februarja 2021 o spremembi Priporočila (EU) 2020/1475 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L 36I, 2.2.2021, str. 1).

⁵ UL L 211, 15.6.2021, str. 1.

⁶ Priporočilo Sveta (EU) 2021/961 z dne 14. junija 2021 o spremembi Priporočila (EU) 2020/1475 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L 213I, 16.6.2021, str. 1).

⁷ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#summary-tab>

⁸ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#uptake-tab>

Države članice so do januarja 2022 izdale več kot 1 milijardo digitalnih COVID potrdil EU. Digitalno COVID potrdilo EU je tako široko dostopno, zanesljivo in sprejeto orodje za olajšanje prostega gibanja med pandemijo COVID-19. Okvir digitalnega COVID potrdila EU uporabljajo ne le države članice EU, tri države Evropskega gospodarskega prostora, ki niso članice EU, in Švica⁹, temveč tudi 29 drugih tretjih držav in ozemelj, po pričakovanjih pa se mu bo v prihodnosti pridružilo še več tretjih držav. Hkrati pa epidemiološke razmere v Uniji še vedno predstavljajo izziv, kar upravičuje ohranitev ukrepov za varovanje javnega zdravja.

- (14) Glede na ta razvoj dogodkov bi bilo treba še dodatno prilagoditi usklajeni pristop iz Priporočila Sveta (EU) 2020/1475, kot je zahteval tudi Evropski svet v svojih sklepih z dne 22. oktobra 2021¹⁰. Ključni dejavnik bi moral biti zlasti status osebe glede cepljenja, testiranja ali prebolele bolezni zaradi COVID-19, ki je razviden iz digitalnega COVID potrdila EU. Ker se digitalna COVID potrdila EU lahko varno izdajo, preverijo in priznajo, za potnike, ki imajo veljavno digitalno COVID potrdilo EU, ne bi smele veljati dodatne omejitve prostega gibanja, kot so nadaljnji testi na okužbo s SARS-CoV-2. Zlasti se osebam, ki potujejo znotraj Unije, načeloma ne bi smela odrediti karantena, ki predstavlja znatno omejitev prostega gibanja.
- (15) To podpirajo priporočila SZO¹¹, v skladu s katerimi za popolnoma cepljene potnike in potnike, ki so preboleli COVID-19 v šestih mesecih pred potovanjem, ne bi smele veljati dodatne omejitve. Osebam, ki ne spadajo v ti dve kategoriji, bi bilo treba načeloma omogočiti potovanje na podlagi negativnega testa na okužbo s SARS-CoV-2.
- (16) Za poenostavitev prostega gibanja v Uniji je treba vzpostaviti skupno razumevanje pogojev, ki jih morajo izpolnjevati tri vrste digitalnih COVID potrdil EU, da bodo priznana.
- (17) Komisija je 21. decembra 2021 sprejela Delegirano uredbo (EU) 2021/2288 o spremembi Priloge k Uredbi (EU) 2021/953 Evropskega parlamenta in Sveta glede obdobja priznavanja potrdil o cepljenju, ki so izdana v obliki digitalnega COVID potrdila EU in potrjujejo zaključeno primarno serijo cepljenja¹². V njej je za namene potovanja določeno, da se potrdila, ki potrjujejo zaključeno primarno serijo cepljenja, priznajo le, če od datuma zadnjega odmerka te serije ni minilo več kot 270 dni. Ker še ni bilo mogoče določiti obdobja priznavanja za potrdila, ki potrjujejo prejem poživitvenih odmerkov, je v delegirani uredbi navedeno, da obdobja priznavanja za ta potrdila na tej stopnji ne bi smeli uporabljati.

⁹ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2021/1126 z dne 8. julija 2021 o enakovrednosti potrdil o COVID-19, ki jih izdaja Švica, in potrdil, izdanih v skladu z Uredbo (EU) 2021/953 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 243, 9.7.2021, str. 49).

¹⁰ EUCO 17/21.

¹¹ WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021.1, na voljo na:

<https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021.1>

¹² UL L 458, 22.12.2021, str. 459.

- (18) Države članice bi morale nemudoma sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev dostopa do cepljenja za tiste skupine prebivalstva, katerih predhodno izdana potrdila o cepljenju se približujejo izteku standardnega obdobja priznavanja, pri čemer bi morale v celoti upoštevati nacionalne odločbe o prednostni obravnavi različnih skupin prebivalstva pri izvedbi cepljenja glede na nacionalno politiko in epidemiološke razmere.
- (19) Komisijo bi bilo treba pozvati k spremljanju in rednemu ponovnemu ocenjevanju pristopa v zvezi z obdobjem priznavanja, da se oceni, ali bi bile morda potrebne prilagoditve oziroma spremembe na podlagi najnovejših znanstvenih dokazov, tudi v zvezi z obdobjem priznavanja potrdil, izdanih po prejemu pozitivnega odmerka.
- (20) Za poenostavitev prostega gibanja znotraj Unije bi bilo treba ohraniti standardna obdobja veljavnosti potrdil o testiranju. Vzorec za molekularni amplifikacijski test nukleinske kisline (v nadaljnjem besedilu: test NAAT) bi moral biti, da bi bil veljaven, odvzet največ 72 ur pred prihodom. Krajše obdobje veljavnosti, tj. največ 24 ur, je upravičeno za hitre antigenske teste, navedene v Prilogi I k skupnemu seznamu hitrih antigenskih testov na COVID-19, o katerem se je dogovoril Odbor za zdravstveno varnost¹³, glede na razpoložljivost teh testov.
- (21) V zadnjih nekaj mesecih se je klinična učinkovitost hitrih antigenskih testov izboljšala. Tehnična delovna skupina za diagnostične teste na COVID-19, ki jo je ustanovil Odbor za zdravstveno varnost¹⁴ in je odgovorna za vzdrževanje skupnega evropskega seznama hitrih antigenskih testov, je maja 2021 vzpostavila bolj strukturiran, skladnejši in hitrejši postopek za posodabljanje seznama. Poleg tega se je 21. septembra 2021 dogovorila o dodatnih opredelitvah in merilih, ki bi jih bilo treba upoštevati pri neodvisnih validacijskih študijah, ki ocenjujejo klinično učinkovitost hitrih antigenskih testov za diagnosticiranje COVID-19. Za izdajo potrdil o testiranju v obliki digitalnega COVID potrdila EU bi morali veljati samo rezultati hitrih antigenskih testov na podlagi nosnih, žrelnih in/ali nosno-žrelnih brisov. Tehnična delovna skupina se je dogovorila, da se s seznama izključijo hitri antigenski testi, ki temeljijo izključno na alternativnih vrstah vzorcev, na primer slini.
- Prav tako na seznam niso vključeni združeni hitri antigenski testi in hitri antigenski testi, kar povečuje verjetnost, da so testi s seznama dosledno učinkoviti. Odbor za zdravstveno varnost se je 10. novembra 2021 dogovoril o sedmi in zadnji posodobitvi skupnega seznama. Glede na te izboljšave bi morale vse države članice za namene potovanja priznavati tako potrdila o testiranju, izdana na podlagi testa NAAT, kot potrdila o testiranju, izdana na podlagi hitrega antigenskega testa s skupnega seznama EU.
- (22) Glede na dokaze, ki podpirajo priporočilo, da osebe, ki so prebolele laboratorijsko potrjeno okužbo s COVID-19, vsaj v prvih 180 dneh po prvem pozitivnem testu NAAT ne potrebujejo dodatnega s potovanjem povezanega testiranja na okužbo s SARS-CoV-2 oziroma samoosamitve ali karantene, bi bilo treba imetnike takšnih potrdil o prebolelosti za to obdobje prav tako izvzeti iz dodatnih omejitev potovanj.

¹³ Na voljo na: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

¹⁴ https://ec.europa.eu/health/security/crisis-management/twg_covid-19_diagnostic_tests_sl

- (23) Sistem digitalnega COVID potrdila EU omogoča samodejno uporabo validacijskih pravil za podatkovne nize na podlagi potrdil, kar zagotavlja hitro, zanesljivo in predvidljivo uporabo pravil glede potovanj. Za lažjo uporabo validacijskih pravil za digitalna COVID potrdila EU bi morale države članice uporabljati standardizirano funkcijo za uporabo pravil poslovanja, ki jo omogoča sistem digitalnega COVID potrdila EU¹⁵.
- (24) Od sprejetja Uredbe (EU) 2021/953 je Komisija sprejela več izvedbenih aktov, ki določajo, da COVID-19 potrdila, ki jih določena tretja država izda državljanom Unije in njihovim družinskim članom, štejejo za enakovredna potrdilom, ki jih države članice izdajo v skladu z navedeno uredbo, da bi se imetnikom olajšalo prosto gibanje. Kadar se to priporočilo sklicuje na digitalna COVID potrdila EU, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, bi bilo to treba razumeti tako, da so zajeta tudi potrdila iz izvedbenih aktov, ki so bila izdana državljanom Unije in njihovim družinskim članom. Za olajšanje prostega gibanja bi bilo treba države članice spodbujati tudi k temu, da na podlagi člena 8(1) Uredbe (EU) 2021/953 izdajajo digitalna COVID potrdila EU osebam, zajetim s to določbo, ki so bile cepljene v tretjih državah, zlasti tistih tretjih državah, katerih potrdila niso zajeta z zadevnimi izvedbenimi akti.
- (25) Kot je navedeno v členu 3(6) Uredbe (EU) 2021/953, posedovanje digitalnega COVID potrdila EU ni predpogoj za uveljavljanje pravice do prostega gibanja. Zato se osebam, ki nimajo digitalnega COVID potrdila EU, ne bi smelo preprečevati potovanja, lahko pa se od njih po potrebi zahteva, da pred prihodom ali po njem opravijo test na okužbo s SARS-CoV-2, da se zmanjša tveganje za uvoz okužb.
- (26) To priporočilo zajema uporabo digitalnega COVID potrdila EU za olajšanje prostega gibanja znotraj Unije med pandemijo COVID-19. Vendar pa ne predpisuje in ne prepoveduje uporabe COVID-19 potrdil za domače namene, na primer za dostop do prireditev, prizorišč ali delovnega mesta. Kot je navedeno v uvodni izjavi 48 Uredbe (EU) 2021/953, se pravna podlaga za uporabo doma določi v nacionalnem pravu, ki mora biti med drugim skladno z zahtevami za varstvo osebnih podatkov, kadar se država članica odloči, da bo digitalna COVID potrdila EU uporabljala za druge namene. Kot je navedeno v uvodni izjavi 49 Uredbe (EU) 2021/953, bi morala država članica, kadar vzpostavi sistem za izdajanje COVID-19 potrdil za domače namene, hkrati zagotoviti, da se lahko uporabijo in v celoti priznajo tudi digitalna COVID potrdila EU. Tako imetnikom takšnih potrdil, ki potujejo v drugo državo članico, pri čemer uveljavljajo svojo pravico do prostega gibanja, ni treba pridobiti dodatnega nacionalnega potrdila.
- (27) Glede na njihov posebni položaj ali opravljanje nujne funkcije se od nekaterih kategorij potnikov, ki uveljavljajo svojo pravico do prostega gibanja, ne bi smelo zahtevati, da imajo pri sebi digitalno COVID potrdilo EU. Obenem bi lahko bil ta seznam bolj omejen v primerjavi s Priporočilom (EU) 2020/1475, saj so številne osebe, ki opravljajo nujno funkcijo ali morajo nujno potovati, že cepljene. Zajemati bi moral delavce v prometu ali ponudnike prevoznih storitev, bolnike, ki potujejo iz nujnih zdravstvenih razlogov, pomorščake, osebe, ki vsakodnevno ali pogosto prečkajo mejo zaradi dela ali šole, obiskov bližnjih sorodnikov, zdravstvene oskrbe ali nege domačih, in otroke, mlajše od 12 let.

¹⁵ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/ehealth/docs/eu-dcc_validation-rules_en.pdf

(28) Glede na napredek pri deležu cepljenih in uspešno uvedbo digitalnega COVID potrdila EU bi bilo treba potovalne ukrepe zaradi COVID-19 uporabljati na osebni in ne regionalni ravni, kar pomeni, da bi moral biti ključni dejavnik status potnika glede cepljenja, testiranja ali prebolelosti v zvezi s COVID-19, ki je razviden iz digitalnega COVID potrdila EU. Za potnike, ki uveljavljajo svojo pravico do prostega gibanja z veljavnim potrdilom, načeloma ne bi smele veljati dodatne omejitve. Ta pristop je upravičen zato, ker je virus še vedno prisoten v vseh regijah EU in ker se epidemiološke razmere v teh regijah nenehno in hitro spreminjajo. Taka uporaba ukrepov na osebni ravni bo znatno poenostavila okvir za potovanja v EU med pandemijo in omogočila, da bodo veljavna pravila za potnike še bolj jasna in predvidljiva.

(29) Ker je zemljevid s semaforjem, ki prikazuje epidemiološke razmere na regionalni ravni, uporabno in enostavno razumljivo orodje za javnost in organe držav članic, bi ga bilo treba v informativne namene še naprej uporabljati, razen za kartiranje območij, na katerih je stopnja kroženja virusa zelo visoka in so potrebni dodatni ukrepi. Merila in pragove v zvezi z zemljevidom, kot so določeni v Priporočilu Sveta (EU) 2020/1475, bi bilo ne glede na to treba prilagoditi, da bi bolj poudarili na novo prijavitelne primere COVID-19 kot ključno merilo za približno oceno tveganja v zvezi z okužbami s SARS-CoV-2, ki bi jih potnik lahko uvozil. To merilo bi bilo treba tehtati z deležem cepljenih v isti regiji, da bi upoštevali dejstvo, da se s cepljenjem zmanjšuje tveganje za javno zdravje, ki ga predstavlja COVID-19.

Pridobljeni tehtani stopnji bi bilo treba dodeliti barvne oznake z uporabo pragov iz modela ocene tveganja, ki ga je razvil ECDC, razen v primeru regij, za katere ni na voljo dovolj podatkov. Posebnosti zemljevida bi bilo treba vključiti v prilogo k Priporočilu. Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni bi moral tedensko objavljati zemljevid na podlagi podatkov, ki jih zagotovijo države članice.

(30) Posebno pozornost je treba nameniti območjem, kjer je stopnja kroženja virusa zelo visoka, in ob tem upoštevati povečano verjetnost, da se uvozijo primeri s teh območij, pa tudi obremenitve, s katerimi se zaradi daljših obdobj velikega števila primerov sooča sistem javnega zdravstvenega varstva na teh območjih. Za ublažitev teh tveganj za javno zdravje bi morale države članice odsvetovati vsa nenujna potovanja na takšna območja in z njih. Poleg tega bi bilo treba od oseb, ki nimajo potrdila o cepljenju ali prebolelosti in prihajajo s takšnih območij, zahtevati, da pred prihodom opravijo test na okužbo s SARS-CoV-2, po prihodu pa gredo v karanteno/samoosamitev. Veljati bi morala izvzeta za potnike iz nujnih razlogov, zlasti delavce v prometu in ponudnike prevoznih storitev, da se omejijo motnje na notranjem trgu in ohrani delovanje „zelenih pasov“.

(31) Da se zagotovi celovitost potujočih družin, se od otrok, mlajših od 12 let, ki imajo pri sebi veljavno digitalno COVID potrdilo EU, bodisi potrdilo o cepljenju, potrdilo o testiranju ali potrdilo o prebolelosti bodisi negativni test na okužbo s SARS-CoV-2, ne bi smela zahtevati s potovanjem povezana karantena/samoosamitev. Poleg tega bi bilo treba otroke, mlajše od 6 let, izvzeti iz zahteve po s potovanjem povezani karanteni/samoosamitvi ali testiranju na okužbo s SARS-CoV-2.

- (32) Pojav novih različic SARS-CoV-2, kot dokazuje pojav različice omikron, še naprej vzbuja skrb in bi ga morale države članice pri določanju omejitev prostega gibanja v okviru odziva na pandemijo COVID-19 upoštevati. Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni redno ocenjuje nove dokaze v zvezi z različicami, odkritimi z epidemiološkimi podatki, presejanjem genomskih različic, ki temelji na pravilih, ali drugimi znanstvenimi viri¹⁶. To zajema zlasti skrb vzbujajoče različice, za katere so na voljo jasni dokazi o znatnem vplivu na prenosljivost, resnost in/ali imunost, ki bi lahko vplivale na epidemiološke razmere v EU/EGP, in tudi pozornost vzbujajoče različice, za katere so na voljo dokazi o genomskih lastnostih, epidemiološki dokazi ali dokazi in vitro, ki bi lahko pomenili znaten vpliv na prenosljivost, resnost ali imunost, ter bi zato dejansko lahko vplivale na epidemiološko stanje v EU/EGP.

Za zagotovitev pregleda nad deležem skrb ali pozornost vzbujajočih različic v EU/EGP skupaj z obsegom sekvenciranja Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni enkrat tedensko objavlja tudi zemljevide in druge podatke¹⁷. Za pridobivanje pravočasnih in točnih informacij o pojavljanju in kroženju skrb ali pozornost vzbujajočih različic SARS-CoV-2 je pomembno, da države članice ohranjajo ali dosegajo dovolj velik obseg sekvenciranja. Ne zadosten obseg sekvenciranja bi lahko pomenil slabe zmožnosti za odkritje krožečih skrb vzbujajočih različic, še preden bi te lahko vplivale na epidemiološke razmere. Obenem je pomembno, da države članice upoštevajo razlike v obsegu sekvenciranja, da ne bi odvrčale od visokih stopenj sekvenciranja.

- (33) Različice SARS-CoV-2 „alfa“, „delta“ in „omikron“, slednja zdaj postaja prevladujoča v Uniji, so pokazale, da lahko nove različice SARS-CoV-2 negativno vplivajo na epidemiološko stanje. Čeprav se lahko izkaže, da bo zelo težko ustaviti širjenje različice, potem ko je bila enkrat odkrita v Uniji, je glede na morebitni učinek novih različic kljub vsemu ustrezno vzpostaviti postopek zasilne zavore za usklajen pristop k zadrževanju širjenja novih različic v Uniji. Za zagotovitev usklajenosti med državami članicami bi morale to veljati tudi v primerih, ko države članice v skladu s pravom Unije uvedejo omejitve, ker se epidemiološke razmere na nekem območju hitro poslabšajo, zlasti v primeru že močno prizadetih območjih.

¹⁶ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

¹⁷ https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/#4_EUEEA:_variants_of_concern

- (34) Kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/953, kadar država članica v skladu s pravom Unije zahteva, da imetniki digitalnega COVID potrdila EU po vstopu na njeno ozemlje prestanejo karanteno ali samoosamitev ali da opravijo test na okužbo s SARS-CoV-2, ali če za imetnike takih potrdil uvede druge omejitve, na primer ker se epidemiološke razmere v državi članici ali regiji znotraj države članice hitro poslabšajo, zlasti zaradi zaskrbljujoče ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2, o tem ustrezno obvesti Komisijo in druge države članice, in sicer po možnosti 48 ur pred uvedbo takih novih omejitev. V ta namen mora država članica navesti razloge za takšne omejitve in njihov obseg ter opredeliti, za katere imetnike potrdil se uporabljajo take omejitve oziroma kateri so iz njih izvzeti, datum in trajanje takih omejitev, vključno z opisom njihove skladnosti z načeloma sorazmernosti in nediskriminacije.
- (35) Postopek zasilne zavore lahko sproži država članica na podlagi informacij, ki se predložijo v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, ali Komisija na podlagi redne ocene novih dokazov Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni o različicah. Na podlagi predloga Komisije se lahko sklene dogovor, da se pri potovanjih z zadevnih območij za omejeno obdobje uporabljajo dodatne omejitve, kot so zahteve po testiranju potnikov ali njihovi karanteni/samoosamitvi ali obojem. Upoštevati bi bilo treba okvir za opredelitev in ocenjevanje meril, ki bi lahko povzročila sprožitev javnozdravstvenih ukrepov proti skrb vzbujajočim različicam, ki ga trenutno razvija evropska skupina strokovnjakov za različice SARS-CoV-2¹⁸, ko bo ta na voljo.
- (36) Za ohranitev delovanja „zelenih pasov“ bi morale biti zahteve glede testiranja, ki veljajo za delavce v prevozništvu in izvajalce prevoznih storitev, zaradi sprožitve zasilne zavore omejene na hitre antigenske teste, od njih pa ne bi smeli zahtevati karantene/samoosamitve. Takšne zahteve glede testiranja ne bi smele povzročiti motenj v prevozu. Če pride do motenj v prevozu ali dobavni verigi, bi bilo treba vse takšne zahteve glede sistematičnega testiranja nemudoma odpraviti ali razveljaviti.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=sl&groupId=3791&fromMeetings=true&meetingId=27935>

- (37) Iskanje stikov ostaja osrednji steber boja proti širjenju virusa, zlasti v povezavi s pojavom novih različic. Hkrati je učinkovito in pravočasno iskanje stikov zahtevnejše, kadar ga je treba izvajati na obeh straneh meje in pri velikem številu potnikov, ki potujejo tesno skupaj. Da bi to olajšali, je bil razvit skupni digitalni obrazec za lokalizacijo potnika¹⁹, države članice pa bi bilo treba spodbujati k uporabi tega skupnega obrazca za lažja potovanja. Države članice bi bilo treba spodbujati tudi, naj se pridružijo platformi za izmenjavo obrazcev za lokalizacijo potnikov, vzpostavljeni na podlagi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2021/858²⁰, da bi okrepile svoje zmogljivosti za čezmejno iskanje stikov pri vseh načinih prevoza. Platforma za izmenjavo obrazcev za lokalizacijo potnikov omogoča varno, pravočasno in učinkovito izmenjavo podatkov med pristojnimi organi držav članic, in sicer se lahko drugim organom interoperabilno in samodejno pošljejo informacije iz obstoječih nacionalnih digitalnih sistemov za obrazce za lokalizacijo potnikov in ustrezne epidemiološke informacije.
- (38) Kadar se obrazci za lokalizacijo potnikov uporabljajo tudi za druge namene, ne le za iskanje stikov, na primer za ugotavljanje, ali mora prihajajoči potnik opraviti test na okužbo z virusom SARS-CoV-2, nepravočasna predložitev obrazca za lokalizacijo potnikov pred prihodom ne bi smela povzročiti zavrnitve vstopa potnika v zadevno državo, saj bi to pomenilo resno omejitev prostega gibanja. Od takšnih potnikov pa bi se lahko po potrebi zahtevala izpolnitev drugih ukrepov, na primer opravljanje testa na okužbo s SARS-CoV-2 po prihodu.
- (39) Jasno, pravočasno in celovito obveščanje javnosti je še vedno ključnega pomena pri omejevanju učinkov morebitnih omejitev prostega gibanja, saj zagotavlja predvidljivost, pravno varnost in upoštevanje predpisov s strani državljanov. Države članice bi morale te informacije zagotoviti pravočasno, med drugim prek spletne platforme „Re-open EU“²¹. Spodbujati bi jih bilo treba tudi, da na platformi „Re-open EU“ zagotovijo informacije o domači uporabi digitalnih COVID potrdil EU glede na pomen takih informacij za potnike iz drugih držav članic.
- (40) Ker se epidemiološke razmere ves čas spreminjajo in ker bodo morda na voljo ustrežnejši znanstveni dokazi, bi morala Komisija ob podpori Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni redno pregledovati to priporočilo in svoje ugotovitve posredovati Svetu v preučitev, po potrebi skupaj s predlogom za spremembo Priporočila. Zlasti zaradi upoštevanja načel nujnosti in sorazmernosti, v skladu s katerima bi bilo treba vse omejitve odpraviti takoj, ko epidemiološko stanje to omogoča, naj Komisija pozorno spremlja razvoj epidemioloških razmer in ponovno presodi, ko se bodo epidemiološke razmere v celotni EU ali na regionalni ravni izboljšale, ali je še vedno upravičeno zahtevati digitalno COVID potrdilo EU.

¹⁹ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

²⁰ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2021/858 z dne 27. maja 2021 o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2017/253 glede opozoril zaradi resnih čezmejnih nevarnosti za zdravje in za sledenje stikom v zvezi s potniki, identificiranimi prek obrazcev za lokalizacijo potnikov (UL L 188, 28.5.2021, str. 106).

²¹ <https://reopen.europa.eu/sl>

- (41) Ker to priporočilo prilagaja in nadalje razvija skupni pristop za olajšanje varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19, bi bilo treba Priporočilo Sveta (EU) 2020/1475 nadomestiti.
- (42) Da bi zagotovili dovolj časa za izvedbo usklajenega pristopa iz tega priporočila, bi bilo treba Priporočilo začeti uporabljati 1. februarja 2022.
- (43) V skladu z načelom sorazmernosti bi morala biti področje in obdobje uporabe mehanizmov iz tega priporočila strogo omejena, in sicer na omejitve, sprejete v odziv na to pandemijo. To priporočilo bi se moralo nehati uporabljati najpozneje ob prenehanju uporabe Uredbe (EU) 2021/953 –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Splošna načela

Pri sprejemanju in uporabi ukrepov za varovanje javnega zdravja v odziv na pandemijo COVID-19 bi morale države članice svoje ukrepe usklajevati na podlagi naslednjih načel:

1. Vse omejitve prostega gibanja oseb znotraj Unije, uvedene zaradi omejevanja širjenja COVID-19, bi morale temeljiti na konkretnih in omejenih razlogih v javnem interesu, tj. varovanju javnega zdravja. Takšne omejitve se morajo uporabljati ob upoštevanju splošnih načel prava Unije, zlasti načel sorazmernosti in nediskriminacije. Sprejeti ukrepi tako ne bi smeli presegati tistega, kar je nujno potrebno za varovanje javnega zdravja.
2. Vse takšne omejitve bi bilo treba odpraviti takoj, ko epidemiološko stanje, tudi v bolnišnicah, to omogoča.
3. Države članice bi morale zagotoviti, da vse zahteve za državljane in podjetja konkretno koristijo javnozdravstvenim prizadevanjem za zavezitev pandemije ter ne ustvarjajo neupravičenega in nepotrebne upravne bremena.
4. Med državami članicami ne sme biti diskriminacije, na primer, da se za potovanja v sosednjo državo članico in iz nje uporabljajo milejša pravila kot za potovanja v druge države članice in iz njih.
5. Omejitve ne smejo biti diskriminatorne, kar pomeni, da bi se morale enakovredno uporabljati za vračajoče se državljane zadevne države članice. Omejitve ne smejo temeljiti na državljanstvu zadevne osebe.
6. Države članice bi morale vedno sprejeti svoje državljane in državljane Unije in njihove družinske člane, ki prebivajo na njihovem ozemlju. Države članice načeloma ne bi smele zavrniti vstopa drugim osebam, ki potujejo iz drugih držav članic, in bi morale olajšati hiter tranzit prek svojih ozemelj.

7. Države članice bi morale posebno pozornost nameniti posebnostim obmejnih regij, najbolj oddaljenih regij, eksklav in geografsko odročnih območij ter potrebi po sodelovanju na lokalni in regionalni ravni.
8. Države članice bi se morale izogibati motnjam v dobavnih verigah in pri nujnih potovanjih ter ohranjati pretok prometa v skladu s sistemom „zelenih pasov“.
9. Države članice bi morale redno izmenjevati informacije o vseh zadevah, ki jih zajema področje uporabe tega priporočila, in ustrezno obveščati državljane.
10. Omejitve ne bi smele zajemati prepovedi opravljanja določenih prevoznih storitev.

Usklajen okvir za olajšanje varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19

11. Za potnike z veljavnim digitalnim COVID potrdilom EU, izdanim v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, ki izpolnjujejo pogoje iz točke 12, se ne bi smele uporabljati dodatne omejitve prostega gibanja. Za osebe, ki potujejo znotraj Unije, se zlasti ne bi smela odrediti karantena.

V zvezi s tem bi bilo treba uporabljati naslednja odstopanja od prvega pododstavka:

- (a) izvzetja iz točke 16;
- (b) dodatne ukrepe iz točke 19 za prihode z območij, kjer je stopnja kroženja virusa zelo visoka, zaradi česar je verjetno, da bi ti prihodi povzročili znatno raven uvoženih primerov;
- (c) dodatne ukrepe, dogovorjene v skladu s točko 25, da bi se zadržalo širjenje novih skrb ali pozornost vzbujajočih različic SARS-CoV-2.

12. Digitalno COVID potrdilo EU bi se moralo priznati, če je mogoče preveriti njegovo verodostojnost, veljavnost in celovitost ter če izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) Potrdila o cepljenju, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953 za cepivo proti COVID-19, ki je zajeto s prvim pododstavkom člena 5(5) navedene uredbe, v katerih je navedeno, da je imetnik prejel:
- drugi odmerek v seriji dveh odmerkov;
 - cepivo z enim odmerkom;
 - en odmerek cepiva z dvema odmerkoma po predhodni okužbi s SARS-CoV-2 v skladu s strategijo cepljenja države članice cepljenja;
 - poživitveni odmerek po zaključeni primarni seriji cepljenja;

če obdobje priznavanja iz Uredbe (EU) 2021/953 še ni poteklo in je za potrdila iz točk (i) do (iii) minilo vsaj 14 dni od zadnjega odmerka.

Države članice bi lahko priznavale tudi potrdila o cepljenju, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953 za cepiva proti COVID-19, zajeta z drugim pododstavkom člena 5(5) uredbe o digitalnih COVID potrdilih EU.

Države članice bi morale zagotoviti dostop do cepljenja s poživitvenimi odmerki za tiste skupine prebivalstva, katerih potrdila o cepljenju, ki potrjujejo zaključeno primarno serijo cepljenja, se približujejo izteku standardnega obdobja priznavanja, in za katere so nacionalni organi izdali priporočilo, da prejmejo poživitveni odmerek.

Komisija bi morala na podlagi nadaljnjih znanstvenih dokazov redno ponovno ocenjevati pristop iz točke (a).

- (b) Potrdila o testiranju, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, iz katerih je razviden negativen rezultat testa, ki je bil pridobljen:
- največ 72 ur pred prihodom v primeru molekularnega testa za dokaz prisotnosti pomnožene nukleinske kisline (NAAT) ali

- največ 24 ur pred prihodom v primeru hitrih antigenskih testov, navedenih na skupnem posodobljenem seznamu hitrih antigenskih testov na COVID-19²², vzpostavljenem na podlagi Priporočila Sveta z dne 21. januarja 2021²³.

V okviru uresničevanja pravic do prostega gibanja bi morale države članice za namene potovanja priznavati obe vrsti testov.

Države članice bi si morale prizadevati, da se potrdila o testiranju izdajo čim prej po odvzemu preskusnega vzorca.

- (c) Potrdila o prebolelosti, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, iz katerih je razvidno, da od datuma prvega pozitivnega rezultata testa NAAT ni minilo več kot 180 dni.
13. Države članice bi morale uporabljati standardizirano funkcijo za uporabo pravil poslovanja, ki jo omogoča sistem digitalnega COVID potrdila EU.
 14. Kadar se to priporočilo sklicuje na digitalna COVID potrdila EU, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, bi bilo to treba razumeti tako, da so zajeta tudi potrdila, zajeta z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s členom 3(10) ali členom 8(2) navedene uredbe, ki jih tretje države izdajo državljanom Unije in njihovim družinskim članom. Države članice se tudi spodbuja k izdaji potrdil o cepljenju v skladu s členom 8(1) Uredbe (EU) 2021/953.
 15. Od oseb, ki pri sebi nimajo digitalnega COVID potrdila EU, izdanega v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, se lahko zahteva, da pred prihodom ali najpozneje v 24 urah po prihodu opravijo test NAAT ali hitri antigeni test s skupnega posodobljenega seznama. To ne velja za osebe, od katerih se v skladu s točko 16 ne zahteva digitalno COVID potrdilo EU.

Izvzetja

16. Od naslednjih kategorij potnikov se ne bi smelo zahtevati veljavno digitalno COVID potrdilo EU, izdano v skladu z Uredbo (EU) 2021/953:
 - (a) naslednjih vrst potnikov, ki opravljajo nujno funkcijo ali morajo nujno potovati, kadar izvajajo to nujno funkcijo ali morajo nujno potovati:
 - delavcev v prevozništvu ali izvajalcev prevoznih storitev, vključno z vozniki in sovozniki tovornih vozil, ki prevažajo blago za uporabo na ozemlju, in tistih, ki so zgolj v tranzitu;
 - pacientov, ki potujejo iz nujnih zdravstvenih razlogov;
 - pomorščakov;

²² Na voljo na: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

²³ Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2021 o skupnem okviru za uporabo in validacijo hitrih antigenskih testov ter vzajemno priznavanje rezultatov testov na COVID-19 v EU (UL C 24, 22.1.2021, str. 1).

- (b) oseb, ki živijo v obmejnih regijah in potujejo čez mejo vsak dan ali pogosto za namene dela, poslovanja, izobraževanja, družine, zdravstvene oskrbe ali nege;
- (c) otrok, mlajših od 12 let.

Zemljevid s semaforjem EU in izvzvetja ter dodatni ukrepi, ki temeljijo na obojem

17. Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni bi moral na podlagi podatkov, ki jih zagotovijo države članice, objaviti zemljevid držav članic, razčlenjen po regijah, ki prikazuje potencialno tveganje za okužbo s SARS-CoV-2 za osebe, ki potujejo iz določene regije, po sistemu semaforja. Ta zemljevid bi moral vključevati tudi podatke iz Islandije, Lihtenštajna, Norveške in, takoj ko bo to mogoče²⁴, Švicarske konfederacije.

Zemljevid s semaforjem bi moral temeljiti na merilih, pragovih in barvnih oznakah, določenih v Prilogi.

18. Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni bi moral vsak teden objaviti posodobljene različice zemljevidov in osnovne podatke.
19. Zemljevid s semaforjem bi moral javnosti in organom držav članic še naprej zagotavljati informacije o razvoju epidemioloških razmer v Uniji. Poleg tega bi morale države članice na podlagi zemljevida s semaforjem uporabljati tudi naslednje ukrepe za prihode na območja, na katerih je stopnja kroženja virusa zelo visoka in ki so v skladu s točko 3(g) Priloge opredeljena kot „temno rdeča“, in odhode z njih:
- (a) države članice bi morale odsvetovati vsa nenujna potovanja na navedena območja;
 - (b) od oseb brez potrila o cepljenju ali prebolelosti, ki prihajajo z navedenih območij, bi bilo treba zahtevati, da pred odhodom opravijo test NAAT ali hitri antigenski test s skupnega posodobljenega seznama in da deset dni po prihodu preživijo v karanteni/samoosamitvi. Karantena/samoosamitev bi se morala končati prej, če zadevna oseba ne prej kot peti dan po prihodu opravi test na okužbo s SARS-CoV-2, rezultat katerega je negativen.

²⁴ Ko bo sklenjen sporazum med EU in Švicarsko konfederacijo o sodelovanju na področju javnega zdravja, vključno s sodelovanjem Švicarske konfederacije v Evropskem centru za preprečevanje in obvladovanje bolezni v skladu z Uredbo (ES) št. 851/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o ustanovitvi Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (UL L 142, 30.4.2004, str. 1).

Kadar so take osebe zajete s točko 16(a) ali (b), se zanje ne bi smela odrediti karantena/samoosamitev, lahko pa se od njih zahteva potrdilo o negativnem rezultatu testa. Z odstopanjem od navedenega se od delavcev v prevozništvu in izvajalcev prevoznih storitev pri izvajanju njihove nujne funkcije ne bi smela zahtevati samoosamitev/karantena ali potrdilo o negativnem rezultatu testa.

Otrokom, mlajšim od 12 let z veljavnim digitalnim COVID potrdilom EU ali negativnim testom na okužbo s SARS-CoV-2, ki prihajajo z območij, opredeljenih kot „temno rdeča“, se ne bi smela odrediti karantena/samoosamitev. Poleg tega se od otrok, mlajših od 6 let, ne bi smela zahtevati s potovanjem povezana karantena/samoosamitev ali s potovanjem povezano testiranje na okužbo s SARS-CoV-2.

Obravnavanje skrb ali pozornost vzbujajočih različic in zasilna zavora

20. Države članice bi morale biti še posebej pozorne na širjenje novih skrb ali pozornost vzbujajočih različic SARS-CoV-2, zlasti tistih, ki povečujejo prenosljivost ali resnost bolezni ali vplivajo na učinkovitost cepiva. V ta namen bi morale države članice uporabiti podatke in ocene tveganja, ki jih objavi Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni, o skrb ali pozornost vzbujajočih različicah v EU/EGP.

Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni bi moral v podporo državam članicam še naprej objavljati informacije in zemljevide s skrb ali pozornost vzbujajočimi različicami SARS-CoV-2, ki prikazujejo zlasti obseg sekvenciranja in porazdelitev različic.

21. Za pridobivanje pravočasnih in točnih informacij o pojavljanju in kroženju skrb ali pozornost vzbujajočih različic SARS-CoV-2 bi morale države članice doseči ali ohraniti visok obseg sekvenciranja, po možnosti na ravni, ki omogoča odkrivanje različic, ki predstavljajo 1 % ali manj krožečih virusov.

Države članice bi morale tedensko zagotavljati podatke o rezultatih sekvenciranja pozitivnih primerov SARS-CoV-2 in obsegu sekvenciranja, tudi na regionalni ravni, da bi zagotovili, da so lahko vsi ukrepi usmerjeni na tiste regije, kjer so nujno potrebni.

22. Kadar država članica od potnikov, vključno z imetniki digitalnih COVID potrdil EU, zahteva, da po vstopu na njeno ozemlje prestanejo karanteno/samoosamitev ali opravijo testiranje na okužbo s SARS-CoV-2, ali kadar za imetnike takšnih potrdil uvede druge omejitve v odziv na pojav nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2, Komisijo in druge države članice ustrezno obvesti o tem ter jim med drugim zagotovi informacije iz člena 11(2) Uredbe (EU) 2021/953. Če je mogoče, bi bilo takšne informacije treba zagotoviti 48 ur pred uvedbo takšnih novih omejitev. Tovrstni ukrepi bi morali biti po možnosti omejeni na regionalno raven.

To bi bilo treba uporabljati tudi, kadar država članica uvede dodatne zahteve glede karantene/samoosamitve ali testiranja v skladu s pravom Unije, ker se epidemiološke razmere v državi članici ali na območju v državi članici hitro slabšajo, zlasti na območjih, ki so že opredeljena kot „temno rdeča“. V tem primeru bi morale predložene informacije vsebovati jasno navedbo, zakaj so dodatni ukrepi potrebni in sorazmerni.

23. Kadar država članica sproži zasilno zavoro in zato od delavcev v prevozništvu in izvajalcev prevoznih storitev zahteva, da opravijo test na okužbo s COVID-19, bi bilo treba uporabiti hitre antigenske teste, ne pa zahtevati karantene, s čimer ne bi smele biti povzročene motnje v prevozu. Če pride do motenj v prevozu ali dobavni verigi, bi morale države članice nemudoma odpraviti ali razveljaviti takšne zahteve po sistematičnem testiranju, da se ohrani delovanje „zelenih pasov“. Kadar se na podlagi drugega pododstavka točke 22 sproži zasilna zavora, se testiranja ne bi smela zahtevati.
24. Na podlagi informacij, predloženih v skladu s točko 22, bi moral Svet v tesnem sodelovanju s Komisijo in s podporo Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni usklajeno proučiti trenutno stanje. Zadevna država članica bi morala na takem koordinacijskem sestanku opisati razloge za svoje ukrepe.

Komisija lahko na podlagi redne ocene novih dokazov o različicah, ki jo je pripravil Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni, in okvira, ki ga razvija evropska skupina strokovnjakov za različice SARS-CoV-2, ko bo ta na voljo, predlaga tudi razpravo v Svetu o novi skrb ali pozornost vzbujajoči različici SARS-CoV-2 ali o hitrem slabšanju epidemioloških razmer v državi članici ali regiji v državi članici.
25. Med razpravo v skladu s točko 24 bi lahko Komisija po potrebi, in kjer je to ustrezno, predlagala, da se Svet dogovori o usklajenem pristopu glede potovanj z zadevnih območij, zlasti s ciljem zadrževanja širjenja različice v Uniji, kot so na primer zahteve za testiranje potnikov in/ali njihovo karanteno/samoosamitev.
26. Vsako stanje, ki ima za posledico sprejetje ukrepov v skladu s to točko, bi bilo treba redno pregledovati. Komisija ali države članice lahko predlagajo odpravo ukrepov, sprejetih v skladu z usklajenim pristopom glede novih skrb ali pozornost vzbujajočih različic SARS-CoV-2.

Obrazec za lokalizacijo potnika in iskanje stikov

27. Države članice bi lahko preučile zahtevo, da osebe, ki potujejo na njihovo ozemlje s kolektivnimi prevoznimi sredstvi s predhodno dodeljenim sedežem ali kabino, predložijo obrazce za lokalizacijo potnikov v skladu z zahtevami glede varstva podatkov. V ta namen bi lahko države članice uporabile skupni digitalni obrazec za lokalizacijo potnika, ki ga je razvil EU Healthy Gateways²⁵, in se pridružile platformi za izmenjavo obrazcev za lokalizacijo potnikov, da bi okrepile svoje zmogljivosti za čezmejno iskanje stikov za vse vrste prevoza.

²⁵ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

28. Če se pri osebi ob prihodu v namembni kraj pojavijo simptomi, bi bilo treba opraviti testiranje, diagnozo, osamitev in iskanje stikov v skladu z lokalno prakso, vstop pa se ji ne bi smel zavrniti. Informacije o primerih, odkritih ob prihodu, bi bilo treba zaradi iskanja stikov prek platforme za izmenjavo obrazcev za lokalizacijo potnikov, kadar je ustrezno, sicer pa prek sistema zgodnjega obveščanja in odzivanja, nemudoma posredovati javnozdravstvenim organom držav, v katerih je zadevna oseba bivala zadnjih 14 dni.

Komuniciranje in obveščanje javnosti

29. V skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2021/953 bi morale države članice zadevne deležnike in širšo javnost jasno, celovito in pravočasno obvestiti o vseh ukrepih, ki vplivajo na pravico do prostega gibanja, in vseh spremljajočih zahtevah, kot je potreba po predložitvi obrazca za lokalizacijo potnika, in to čim prej pred začetkom veljavnosti novih ukrepov. Praviloma bi bilo treba te informacije objaviti vsaj 24 ur pred začetkom veljavnosti ukrepov, ob upoštevanju dejstva, da je pri epidemioloških izrednih razmerah potrebna določena prožnost. Informacije bi morale biti objavljene tudi v strojno berljivi obliki.
30. Te informacije bi morale države članice redno posodabljati, biti pa bi morale na voljo tudi na spletni platformi „Re-open EU“, ki bi morala vključevati zemljevid, ki ga bo redno objavljala Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni na podlagi točke 17. Države članice bi morale po potrebi na platformi „Re-open EU“ zagotoviti tudi informacije o domači uporabi digitalnih COVID potrdil EU.
31. Vsebina ukrepov, geografsko področje njihove uporabe in kategorije oseb, za katere se uporabljajo, bi morali biti jasno opisani.

Končne določbe

32. To priporočilo bi morala Komisija ob pomoči Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni redno pregledovati. Komisija bi morala o tem redno poročati Svetu.
33. Priporočilo (EU) 2020/1475 se nadomesti s tem priporočilom.
34. To priporočilo se uporablja od 1. februarja 2022.
35. To priporočilo se bo nehalo uporabljati najpozneje hkrati z Uredbo (EU) 2021/953.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

PRILOGA
Zemljevid s semaforjem EU

1. Zemljevid s semaforjem bi moral temeljiti na naslednjih merilih:
 - (a) „stopnji sporočenih primerov v 14-dnevnem obdobju“, tj. skupnem številu na novo sporočenih primerov COVID-19 na 100 000 prebivalcev na regionalni ravni v zadnjih 14 dneh;
 - (b) „stopnji precepljenosti“, tj. skupnem deležu oseb, ki so po zaključku primarnega cepljenja polno cepljene, v celotnem prebivalstvu na regionalni ravni;
 - (c) „stopnji testiranja“, tj. številu testov na okužbo s COVID-19 na 100 000 prebivalcev, ki so bili izvedeni v zadnjem tednu.
2. Da bi dosegli skupni rezultat, je treba stopnjo sporočenih primerov v 14-dnevnem obdobju (C) tehtati s stopnjo precepljenosti (V) v določeni regiji. Če na regionalni ravni vrednost za eno od obeh meril ni na voljo, je treba uporabiti vrednost na nacionalni ravni.

V ta namen je treba uporabiti naslednjo formulo:

$$(C + C*(100 - V) / 100) / 2 = \text{tehtana stopnja}$$

3. Na zemljevidu s semaforjem morajo biti območja označena z naslednjimi barvami:
 - (d) z zeleno, če je tehtana stopnja nižja od 40;
 - (e) z oranžno, če je tehtana stopnja nižja od 100, vendar enaka ali večja od 40;
 - (f) z rdečo, če je tehtana stopnja nižja od 300, vendar enaka ali večja od 100;
 - (g) s temno rdečo, če je tehtana stopnja 300 ali več;
 - (h) s temno sivo, če je stopnja testiranja 600 ali manj;
 - (i) s sivo, če na voljo ni dovolj podatkov za oceno točk (a) do (e).